

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoZm/17/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113211107
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113211107.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: Ing. G. E., nar. XX. X. XXXX, bývajúci v K., V. M. XX, zastúpený JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátom AK v Humennom, Námestie slobody 2, proti žalovanému: W. B., nar. XX. X. XXXX, bývajúci v O. W., W. č. XX, o zaplatenie 400,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19CbZm/245/2013 - 65 zo dňa 29. 4. 2014, jednomyselne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zrušil zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Prešov zo dňa 31. 7. 2013 č.k. 19Zm/112/2013 - 14 a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 24,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorým žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 400,- eur so 6 % úrokom od 27. 11. 2012 do zaplatenia zmenkovej sumy, ďalej ročný úrok vo výške 1,5 % zo zmenkovej sumy od 27. 11. 2012 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy, t.j. 1,33 eur. Návrh odôvodnil tým, že žalovaný vystavil vlastnú zmenku bez protestu, ktorá znela na rad žalobcu v Humennom dňa 17. 11. 2012. V zmenke sa žalovaný zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu 400,- eur, a to do 26. 11. 2012. Plniť sa malo v mieste trvalého bydliska žalobcu na V. M.. XX, K.. Žalovaný bol 20. 2. 2013 vyzvaný na zaplatenie zmenkovej sumy, ale na túto zmenku do dňa podania návrhu neplnil.

Súd prvého stupňa dňa 31. 7. 2013 pod č.k. 19Zm/112/2013 - 14 vydal zmenkový platobný rozkaz. Žalovaný proti tomuto zmenkovému platobnému rozkazu podal včas námietky, v ktorých uviedol, že nemal zamestnanie, a tak si hľadal prácu na internetovej stránke profesia.sk. Sprostredkovateľom práce v Z. bol Ing. G. E., s ktorým si dohodol stretnutie v K. v hoteli N.. Po stretnutí, na ktorom sa zúčastnila aj jeho matka, žalobca pýtal ako zálohu 400,- eur. Tvrdil, že táto suma je za sprostredkovanie pracovných víz, zakúpenie letenky. Vzhľadom na skutočnosť, že nemal zamestnanie, súhlasil s podmienkou, že 400,- eur zaplatí. Následne žalobca vybral pracovné zmluvy v angličtine, ktoré podpísal.

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého zistil, že podľa žalobcom predloženej Zmenky bez protestu túto vystavil žalovaný dňa 17. 11. 2012 na sumu 400,- eur, v ktorej uviedol, že bezpodmienečne sľubuje túto sumu žalobcovi zaplatiť do 26. 11. 2012 v mieste jeho bydliska. Na výzvu žalobcu listom zo dňa 27. 2. 2013 žalovaný reagoval tak, že nevie o tom, aby podpísal

nejakú zmenku, má vedomosť len o tom, že uvedenú sumu od neho žalobca pýtal za sprostredkovanie pracovných víz a zakúpenie letenky, a preto tento bezpodmienečný sľub považoval za bezpredmetný, keďže sa mal ešte v budúcnosti rozhodnúť, či dohodnuté veci sa zrealizujú. Z výsluchu žalovaného potom súd zistil, že žalobca zo začiatku tvrdil, že ide o bezplatné sprostredkovanie práce, neskôr tvrdil, že potrebuje 400,- eur ako zálohu, pričom na osobné stretnutie v hoteli N. v K. peniaze nepriniesol a žalobca mu tam tvrdil, že uvedených 400,- eur potrebuje na vybavenie pracovného povolenia a zakúpenie leteniek. Keď žiadal doklad o zaplatení, žalobca uviedol, že žiaden doklad nedá, že je to o ich vzájomnej dôvere. Nakoniec asi po 20 až 25 minútovom rozhovore mu žalobca dal podpísať listiny v angličtine, pričom si nepamätá, aby v tejto súvislosti podpísal aj zmenku, hoci potvrdil, že na zmenke je jeho podpis. Keďže si neskôr pracovnú ponuku rozmyslel a k vybaveniu pracovného povolenia a zakúpeniu leteniek zo strany žalobcu nedošlo, nárok žalobcu zo zmenky neuznáva.

Súd vyzval žalobcu na preukázanie existencie kauzy vystavenia zmenky, na čo tento nereagoval.

Súd sa ďalej oboznámil s uznesením Okresnej prokuratúry Humenné zo dňa 19. 12. 2013 č.k. 1Pv/589/13-4, ktorým bolo zrušené uznesenie Obvodného oddelenia PZ Humenné sp. zn. ORP-887/HE-HE-2013 zo dňa 29. 11. 2013, ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. d) ods. 4 Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie vo veci prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona ako neopodstatnené, pričom z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že skutok mal byť spáchaný na tom skutkovom podklade, že dňa 17. 8. 2013 v K. mala byť V. Z. z L. vystavená Zmenka bez protestu, ktorou sa V. Z. mal zaviazat' k úhrade sumy vo výške 400,- eur v prospech Ing. G. E. z K., a to do 1. 8. 2013, ktorý mal V. Z. sprostredkovať prácu v zahraničí, pričom podľa udania V. Z. nemá voči Ing. G. E. žiaden dlh. V priebehu prípravného konania Ing. G. E. odmietol vypovedať o okolnostiach vystavenia zmenky s tým, že poškodení vedľa čomu zmenku vypisovali a podpísali. Podľa rozhodnutia prokurátora Ing. G. E. predstrel poškodeným ponuku na prácu v M. F. a Z. a v rámci jednania im dal podpísať listiny v anglickom jazyku a medzi nimi aj zmenku bez ďalšej snahy poškodeným prácu reálne zabezpečiť, čím bolo preukázané, že zo strany podozrivého došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty vyššie uvedeného trestného činu, z ktorého je tak usvedčený týmito, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ako napr. e-mailom s prílohami za účelom zabezpečenia sľubovanej práce, ako aj zmenkami, ktoré sú splatné. Podľa oznámenia Obvodného oddelenia PZ Humenné v trestnej veci vedenej na Obvodnom oddelení v Humennom pod ČVS: ORP-887/HE-HE-2013 bolo dňa 7. 3. 2014 vznesené obvinenie Ing. G. E. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, v ktorej veci vystupujú ako poškodení V. Z. a V. Z..

V ďalších dôvodoch súd vec hodnotil tak, že predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci z vlastnej zmenky vystavenej žalovaným, voči ktorej tento vzniesol námietky týkajúce sa neexistencie kauzy, a tak súd vyzval žalobcu, aby sa k tejto okolnosti vyjadril a zaujal stanovisko, ten však zostal nečinný. V ďalšom súd poukázal na náležitosti vlastnej zmenky na čl. I. § 33 týkajúci sa splatnosti zmenky, pričom v tejto súvislosti konštatoval jej neplatnosť, ak teda údaj splatnosti v nej bol uvedený termínom „do“. Takýto neurčitý údaj robí zmenku neplatnou, avšak napriek tomu súd zisťoval aj dôvod vystavenia zmenky. Žalobca však okolnosti, za ktorých bola zmenka vystavená nevyvetlil. Z tohto dôvodu súd mal za to, že v tomto prípade, pokiaľ ide o existenciu dôvodu vystavenia zmenky, žalobca neunesol dôkazné bremeno.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a návrhu vyhovel. V dôvodoch konštatoval jednak to, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je nepresvedčivé, že rozhodnutie je navyše nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne, resp. nezrozumiteľné dôvody a v takomto prípade prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Pokiaľ išlo o poučenie súdu o problematike dôkazného bremena, konštatoval, že súd si tu neuvedomil skutočnosť, že v danom prípade prejednáva vec vlastnej zmenky bez protestu. Zmenka je cenným papierom, ktorý je vydaný vo forme a s obsahom ustanoveným zákonom, pričom podstatou je záväzok osoby zaplatiť vlastníčkovi zmenky v mieste a čase vyplývajúcom z listiny sumu určenú zmenkou. Právna povaha zmenky je charakterizovaná viacerými znakmi, medzi ktoré patrí aj abstraktnosť zmenky. Zmenka je abstraktný cenný papier z hľadiska vyjadrenia, ako aj dokazovania kauzy. Z tohto dôvodu na vznik a uplatnenie zmenkových záväzkov zákon neviaže iné predpoklady než splnenie hmotnoprávných náležitostí a procesnoprávných predpisov. Námietka žalovaného sa týkala iba kauzy zmenky, teda dôvodu vzniku zmenkového dlhu, čo v tomto prípade žalobca považoval v zmysle zákona za irelevantné. Súd však z neznámeho dôvodu prisúdil tejto kauzálnej námietke neprimeranú procesnú silu a v konečnom dôsledku rozhodol kontumačným rozsudkom. Podľa žalobcu je absolútne neprijateľné a neodborné tvrdenie, že vlastníč zmenky má

vždy povinnosť sa vyjadriť ku kauze vzniku zmenky. Zmenka nie je zmluva, a teda nepotrebuje žiadnu kauzalitu, ale obchodovateľný cenný papier na rad vystavený určitou osobou, ktorou sa sama zaväzuje na určité peňažné plnenie. V zmysle § 175 ods. 4 O.s.p. je súd oprávnený prejednávať iba námietky žalovaného a nič iné, pričom mal za to, že súd svojvoľne rozšíril predmet sporového konania aj o iné okolnosti. Pokiaľ išlo o posúdenie splatnosti zmenky, tu žalobca poukázal na čl. I. § 40 ods. 1 a 2 Zákona o zmenkách a šekoch a na čl. I. § 33 Zákona o zmenkách a šekoch s tým, že pridané slovo „do“ poukazuje len na právo zaplatiť zmenkovú sumu aj pred splatnosťou zmenky, teda pred dátumom 26. 11. 2012. V dodatku k odvolaniu žalobca potom zdôraznil najmä to, že súd v námietkovom konaní môže sa zaoberať len námietkami žalovaného, pričom v jeho námietkach sa nenachádzala ani jedna zmienka o tom, aby namietal neplatnosť zmenky z dôvodu neurčitosti dátumu splatnosti. Aj napriek týmto skutočnostiam súd zrušil vydaný zmenkový platobný rozkaz aj zo spomínaného dôvodu, aj keď zákon súdu nedovoľoval sa týmto problémom zaoberať.

Žalovaný navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa a zriekol sa náhrady trov odvolacieho konania.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav v námietkovom konaní a správne v dôsledku námietok žalovaného zrušil zmenkový platobný rozkaz z dôvodu, že žalovaný nič žalobcovi nedlhuje v spojení so zánikom dôvodu vystavenia zmenky.

V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že kto sa ako dlžník na zmenku podpíše, je zmenkovo zaviazaný, a to aj vtedy, ak nie je medzi ním a majiteľom zmenky žiaden iný záväzkový vzťah. Nedostatok kauzálneho vzťahu nie je dôvodom neplatnosti zmenkového záväzku, ale zakladá za podmienok čl. I. § 17 zák. č. 191/1950 Zb. námietku, ktorá je obranou proti povinnosti platiť zmenku zaplatiť. Tieto tzv. kauzálne námietky sú obranou dlžníka proti povinnosti zaplatiť zmenku. Teda ani v prípade, kedy bude táto obrana úspešná, neznamená to, že zmenka je neplatná alebo neplatný záväzok dlžníka, ktorý sa na ňu podpísal. Kauzálne námietky a ich preukázanie môžu ochrániť dlžníka pred tým, aby bol prinútený zmenku zaplatiť. Podľa čl. I. § 17 Zákona zmenkového a šekového sú medzi prvým majiteľom zmenky a výstavcom prípustné námietky vyplývajúce z mimozmenkových vzťahov súvisiacich s danou zmenkou. Práve tieto námietky žalovaný uplatnil, keď tvrdil jednak, že nič žalobcovi nedlhuje a jednak, že tu nebol resp. zanikol dôvod vystavenia zmenky. V priebehu námietkového konania bolo jednoznačne preukázané, že dôvodom vystavenia zmenky malo byť zo strany žalobcu vybavenie pracovných možností a pracovného povolenia v cudzine, čo sa nestalo a práve v súvislosti s týmito nákladmi mala byť vystavená zo strany žalovaného zmenka. Predpoklady a dôvod vystavenia zmenky sa nenaplnil, teda žalovaný preukázal, že nič žalobcovi nedlhuje a že dôvod vystavenia zmenky zanikol.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 6. 3. 2001 sp. zn. 9Cmo 533/00.

Ak teda z týchto dôvodov súd prvého stupňa zrušil zmenkový platobný rozkaz, potom je jeho rozhodnutie správne. Pokiaľ ale uvádzal ako jeden z dôvodov zrušenie zmenkového platobného rozkazu skutočnosť, že zmenka je neplatná pre nedostatok splatnosti zmenky, odvolací súd tu poznamenáva, že námietka neplatnosti zmenky je podriadená koncentračnej zásade a ak nie je včas uplatnená, nemôže k nej prihliadať súd prvého stupňa a ani súd odvolací. Je teda náležitá námietka odvolateľa, že neplatnosť zmenky žalovaný v námietkach neuplatnil. To však nič nemení na správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa z vyššie uvedených dôvodov.

Je treba uviesť aj to, že ak žalobca v námietkovom konaní bol nečinný, nenamietal žalovaným uplatnené dôvody neexistencie dlhu a zániku dôvodu vystavenia zmenky, potom nemôže byť úspešná jeho obrana spočívajúca v tom, že zmenka je platná a bez ohľadu na vyslovené kauzálne námietky je treba zmenkový platobný rozkaz ponechať v platnosti. Žalobca mal naopak v námietkovom konaní na námietky žalovaného reagovať a preukázať dôvod vystavenia zmenky, ako aj existenciu dlhu.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak zriekol sa práva na náhradu trov konania, preto mu tieto priznané neboli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.